

LHV Noortepank esitleb:

Kuiddas mitte olla vaene?

Võlakursus

Mis on võlg?

— Võlg on laenuks saadud ja tagastada tulev rahasumma, kaup või teenus.

— Laenusaaja on kohustatud laenu tagastama kokkulepitud tingimustel.

— Tagastatavat laenusummat nimetatakse laenu põhiosaks, laenu kasutamise eest tuleb aga maksta tasu ehk intressi.

Samm nr 1.

Tee endale enne laenu võtmist selgeks, kas sul on seda raha kindlasti vaja

Laenuga kaasnevad alati riskid ja lisakulud, näiteks intress, mida tuleb tavaliselt maksta koos tagasimaksetega järjepidevalt.

Seepärast ei tohiks laenuotsust teha kergekäeliselt.

Enne kui võtad laenukohustuse, küsi endalt kolm küsimust.

Samm nr 1.

- 1. Kas mul on tõesti seda asja vaja, mille jaoks ma raha laenan?**
- 2. Kas seda ostu on võimatu edasi lükata?**
- 3. Kas selleks ostuks ei saa kasutada olemasolevaid sääste?**

Kui vastasid vähemalt kahele küsimusele jaatavalt, siis on laenuvõtmine suure tõenäosusega õigustatud. Juhul, kui tuli mitu eitavat vastust, siis peaksid kaaluma laenu asemel muid võimalusi.

Ülesanne

Tuleta meelde, mille jaoks sa viimati võlgu võtsid.

Küsi endalt selle kulutuse kohta üleval olevad küsimused.

Kas oleksid võinud laenu võtmise asemel lükata ostu edasi?

Samm nr 2.

Selgita välja kõik laenuga seotud kulud

On palju inimesi, kes alahindavad laenuga seotud kulutusi. Ole sina targem ja tea, et lisaks intressile võivad laenu hinna määrata **muud tasud**: lepingu sõlmimise tasu, kontohaldustasu, arvete esitamise igakuine tasu jm.

Laenu koguhinna väljaselgitamiseks on loodud abimees nimega **krediidi kulukuse määr**. See näitab laenu reaalselt kulu ühe aasta kohta.

Krediidi kulukuse määr on **tähtsam kui intress**, sest intress on ainult üks laenu kuludest. Seega ei iseloomusta intress täpselt laenu kogukulu. Mida suurem on krediidi kulukuse määr, seda rohkem pead sa laenu eest tagasi maksma.

Samm nr 3.

Veendu, et laenu kogukulu on sulle jõukohane

**Vaata üle oma igakuised kulud ja tulud:
laenukohustused ei tohi ületada 50%
sinu igakuisest sissetulekust.**

**Lisa tulevane võimalik igakuine laenumakse oma eelarvesse.
Kas sul jääb ikka pärast selle mahaarvamist mõistlik
summa igapäevasteks kulutusteks?**

Pea meeles, et laen on alati kohustus, mitte lisasissetulek.

Pea siis meeles, et rahabossiks saad, kui:

enne raha laenamist

- ✓ selgitad välja, kas sul on ikka seda raha päriselt vaja,
- ✓ uurid välja laenu kogukulu,
- ✓ veendud, et jõuad võla tagasi maksta.

Aja rahaasju targalt ja

#äraolevaene

lhv.ee/noor